

[Aase Olesen]

vate tandlægeforretning, og jeg er glad for at se, at venstre nu helt har opgivet dette argument. Men jeg har egentlig lyst til at sige til venstre, at hvis man stadig har disse synspunkter, burde man komme frem med dem. Intet er vel mere forstemmende end folk, der ikke vil være ved, hvad de selv mener.

Netop på det punkt slår regeringen i dag alle rekorder: på baggrund af en række indhentede oplysninger om dispensationskommunerne og klinikkomunerne konkluderer indenrigsministeren, at de førstnævnte klarer opgaven dårligere og er dyrere end de sidstnævnte til stor og ubodelig skade for børnene, hvorefter regeringen foreslår dispensationsordningen videreført i endnu 5 år.

Jeg forstår faktisk ikke, hvorfor regeringen og socialdemokratiet ikke toner rent flag i denne sag og fortæller befolkningen, at socialdemokratiets mål er, at den offentlige sektor skal overtage »al udøvende tandplejevirk-somhed i Danmark helt og aldeles styret af sundhedsstyrelsen«, sådan som det er beskrevet på s. 7 i partiets program for en socialdemokratisk sundhedspolitik fra juli 1979.

Så kunne vi have stemt om det, og befolkningen kunne notere sig et solidt flertal imod en sådan ordning. Det ville give både kommunerne og regeringen den fornødne klarhed og sikkerhed, og vi kunne her i Folketinget i fællesskab koncentrere os om at forbedre de regler, vi i dag har for den offentlige børnetandpleje.

Nu skal vi i stedet diskutere, om vi skal udsætte den endelige afgørelse af dispensationsstandplejens skæbne i 5 år.

Jeg vil ikke på forhånd afvise, at indenrigsministeren vil være i stand til under udvalgsarbejdet at dokumentere behovet for en sådan udsættelse, men jeg må nok have lov at sige, at det skal være med ganske andre argumenter end dem, der er anvendt i lovforslagets bemærkninger, og får vi ikke disse ganske andre argumenter for regeringsforslaget, må vi foretrække venstres.

De tal og beregninger, som indenrigsministeren henviser til, er for at sige det mildt helt uanvendelige til formålet. Jeg skal ikke gå i detaljer her – det gemmer vi til udvalgsarbejdet – men jeg vil gerne stille bare et par helt elementære spørgsmål til ministeren.

Er ministeren bekendt med, at der er væsentlig forskel på den almene tandsundhed i Østdanmark og i Vestdanmark? Er ministe-

ren bekendt med, at langt de fleste dispensationskommuner ligger i Vestdanmark? Hvis svaret er ja, hvorledes mener ministeren så at disse to kendsgerninger påvirker det statistiske materiale?

Dernæst: er de gennemsnitlige udgifter pr. barn udregnet på grundlag af det antal børn, der har fået eller har fået tilbudt behandling? Eller jeg kunne spørge: er småbørnene, nemlig de 3–6-årige, der har færre tænder og færre og mindre skader, med i begge beregninger for de to kommunetyper? Har ministeren overvejet, hvilken indflydelse det har haft på indberetningerne, at dispensationskommunerne kun har kørt efter de nye, strenge regler i § 2 i to år, mens langt de fleste klinik-kommuner har en mangeårig kommunal ordning bag sig? Og sådan kunne man blive ved at spørge.

Det radikale venstre forestiller sig ikke, at vi, hvad angår udgifterne pr. barn, kan bevise, at det forholder sig modsat af det, ministeren påstår i bemærkningerne; det er fremgået allerede af det, jeg tidligere har sagt om økonomien. Men jeg tør godt vove at påstå, at alle i denne sal, inden vi er færdige til anden behandling, vil erkende, at vi ikke kan bruge tallene i ministerens bemærkninger til noget som helst. Man kunne lige så godt påstå, at Månen er større end Solen med henvisning til, at det kan enhver da se, når man kigger ud ad vinduet.

Denne sag drejer sig om, hvorvidt vi skal tillade så meget selvstyre i kommunerne, at vi tør overlade det til lokalbefolkningen gennem deres kommunalbestyrelser at afgøre, hvordan man bedst opfylder lovens krav om effektiv og gratis børnetandpleje til alle børn i landet, og den drejer sig om, hvorvidt dispensationskommunerne kan opvise lige så stor effektivitet som klinikkomunerne. Der er for mig ikke tvivl om, at tilslutningsprocenten er den samme, og jeg håber virkelig, at det kun er en forglemmelse fra ministerens side, at der ikke er oplysninger herom i bemærkningerne; somme tider ligner en forglemmelse en tanke. Endelig drejer det sig om, hvorvidt vi fortsat skal holde vore politikerkolleger i kommunerne hen i uvished med de omkostninger, det indebærer, fordi vi herinde ikke har taget et klart standpunkt for eller imod nationaliseringen af al tandplejevirk-somhed i Danmark.